

La Torrassa. Castell de Bellvís

L'Hospitalet de Llobregat

Ubicació

Comarca: Barcelonès
Lloc/Adreça: Ronda de la Torrassa, 123-129
Emplaçament Barri de La Torrassa
Alçada: 42

Coordenades:

Latitud: 41.36883
Longitud: 2.12431
UTM Est (X): 426765
UTM Nord (Y): 4580072

Classificació

Número de fitxa 08101 - 97
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XVI-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Les estructures que ens han arribat fins a l'actualitat són segurament només parts de l'antiga casa pairal, i a més força alterades al llarg dels segles endevinant-se obres del segle XVIII i XIX).

Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Monument

Observacions protecció: BCIN 4034MH-ZA / 28507
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari Si (IPA 37611)

Generalitat i altres inventaris

Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús

Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat (Pl. de l'Ajuntament 10-22)
Fitxes associades:	
<u>Castell de Bellvís (La Torrassa)</u>	
Autoria de la fitxa	Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa:	dv., 08/09/2017 - 02:00

Descripció

La finca de la Torrassa, antiga masia fortificada que va donar nom al barri, és l'element més significatiu que resta parcialment dempeus. La seva conservació, encastada enmig de l'actual trama urbana, pot ser el referent històric més rellevant d'aquest sector. La masia és de planta irregular i parets gruixudes, amb teulada a doble vessant i el carener paral·lel a la façana principal. Una torre d'estructura quadrada s'alça des d'un extrem de la casa. A la planta baixa hi ha una zona excavada a la roca que devia fer funcions de celler. A la façana principal s'obren obertures de forma rectangular i algunes d'elles estan emmarcades per una motllura llisa. L'estructura de la masia del segle XVI queda pràcticament amagada per les construccions que s'han anat annexionant a l'edifici original. Unes excavacions arqueològiques han posat al descobert un edifici del segle XII-XIII, flanquejat per un fossat, amb una muralla de 5 metres d'alçada i 20 metres de longitud, amb sis espitlleres al segon pis. El parament del mur és de carreus ben escairats units amb morter de calç de forma regular. Aquestes restes es poden identificar amb les de l'antic castell o torre de Bellvís.

Observacions:

Les fotografies en blanc i negre són del bloc de Lluís V. Bagan:
<https://lhospitaletdellobregat.wordpress.com>

Història

La primera referència documental que es té del castell o torre de Bellvís data del segle X. La següent ja és al segle XII, i es menciona altres vegades en els segles posteriors fins al segle XVI; moment que desapareix de la documentació. La primera referència documental directa a la masia de la Torrassa data de l'any 1512 i apareix en un escrit del notari barceloní Anton Benet Joan, que la menciona com la torre qui és vora provensana. Aquest document està recollit en el llibre de Jaume Codina, Els pagesos de Provençana, on explica que "la torra qui és vora provensana"; és l'antic castell o torre de Bellvís, més tard anomenat La Torrassa, i que l'any 1512 encara es conserva en estat acceptable en un pujol a la part damunt del camí ral. Als segles XVII i XVIII es van fer grans reformes ampliacions estructurals de la casa, i als segles XIX i XX se li va annexar un cos al sector nord i un altre al sud. L'any 1902 comença la urbanització del barri de la Torrassa i la masia queda integrada dins l'entramat urbà. La Torrassa és l'antiga masia fortificada que va donar nom al barri. El 2006 es van iniciar treballs per tal de donar-li un ús públic i es va evidenciar la necessitat de realitzar un estudi històric i arqueològic integral de la finca. La intervenció arqueològica permeté documentar diferents fases d'ocupació de l'espai: Fase A: finals del segle XII-XIII: primeres amortitzacions del fossat que envoltava l'edifici medieval de la Torrassa. Les cronologies indiquen que la construcció del fossat defensiu s'ha de situar als voltants del segle XII. També es va documentar un mur que podria ser del segle XII i un nivell d'ús relacionat amb aquest. Dins d'aquest mateix període es va localitzar una sitja de pedra. Fase B: segles XIV-XV: darreres amortitzacions del fossat defensiu, i la construcció del mur situat a l'interior del tram est del fossat. Fase C: medieval indeterminada. D'aquesta fase, la poca estratigrafia documentada fa que no s'hagin datat amb exactitud. Fase D: segles XVI-XVIII: dos estrats

d'enderroc abocats damunt les últimes amortitzacions del fossat i datats en el segle XVII. L'edifici pateix ampliacions i transformacions. Fase E: segles XVIII-XIX: probablement és el moment de la construcció dels cups destinats a la producció de vi o d'oli. Els sondejos arqueològics documentaren diverses reformes de paviments i nivells d'ús en el sector sud i en el sector nord. Fase F: segles XIX-XX: diversos paviments de rajols documentats a tots els sondejos, així com la majoria dels estrats d'anivellació disposats per poder-los construir, i la construcció d'un mur.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT (2001). Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic. Text Refós. DEPARTAMENT DE CULTURA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA (ss/dd). Inventari del patrimoni cultural immoble / arquitectònic de l'Hospitalet de Llobregat. Barcelona <http://invarquit.cultura.gencat.cat/cerca/> [consulta realitzada el 14 de setembre de 2017]. GELADÓ PRAT, Adriana ; SALVADÓ JAMBRINA, Ivan. (2010). Del castell de Bellvís a la masia de la Torrassa (L'Hospitalet de Llobregat); dins IV Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya, Tarragona, del 10 al 13 de juny de 2010.

